

TOPOGRÁFIA névanyag
és
MINTAFELADATOK
a 10. évfolyam
földrajz vizsgájához
2024-25.

10. évfolyam földrajz topográfia névanyag 2024-25.

Az írásbeli vizsga során a megadott földrajzi helyeket kell egy előre nyomtatott vaktérképen megnevezni (nem megjelölni, csak megnevezni, a földrajzi helyek a térképeken megjelöljük, hasonlóan az érettségi feladatokhoz. A névanyag után néhány mintatérképet mellékelünk. – Kb. 40 megnevezendő lesz a dolgozatban vegyesen a kontinensekből, Európából, Magyarországról.)

1. Föld

Földrajzi fókuszok: Egyenlítő (ész./dsz. 0°-os szélesség), Ráktérítő (ész. 23,5°), Baktérítő (dsz.23,5°), kezdő 0°-os hosszúsági (greenwichi) kör, Északi sarkkör (ész. 66,5°), Déli-sarkkör (dsz. 66,5°), Északi-sark (ész. 90°), Déli-sark (dsz. 90°)

Óceánok: Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger/óceán

2. Afrika

Tájak, vízrajz: Atlasz, Gibraltári-szoros, Kongó/Kongó-medence, Nílus, Madagaszkár, Szahara, Teleki-vulkán; Száhel-öv; Szuezi-csatorna, Vörös-tenger;

Országok, városok: Algéria, Dél-afrikai Köztársaság (Pretoria, Fokváros), Egyiptom (Kairó) Marokkó, Nigéria, Tunézia;

3. Amerika

Tájak, vízrajz: Alaszka, Amazonas/Amazonas-medence, Andok, Appalache, Floridai-félsziget, Grönland, Kaliforniai-félsziget, Karib (Antilla)-tenger, Mexikói-öböl, Mississippi, Nagy-tavak, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Préri, Sziklás-hegység, Szt. Lőrinc-folyó

Országok, városok: Amerikai Egyesült Államok (Washington, Chicago, Dallas, Los Angeles, New York, San Francisco), Argentína (Buenos Aires), Chile, Brazília (Rio de Janeiro), Kanada, Mexikó

4. Ausztrália és Óceánia

Tájak: Nagy-Artézi-medence, Nagy-korallzátony, Nagy-Vízválasztó-hegység,

Országok: Ausztrália (Canberra, Melbourne, Sydney), Új-Zéland;

5. Ázsia

Tájak: Arab-félsziget, Himalája: Csomolungma (Mount Everest 8848 m), Fuji, Hindusztáni-alföld, Indonéz-szigetvilág, Kaukázus, Kínai-alföld, Mezopotámia, Szibéria, Tajvan, Tibeti-fennsík

Vízrajz: Aral-tó, Bajkál-tó, Bering-szoros, Boszporusz, Tigris-Eufrátesz, Holt-tenger, Kaszpi-tenger, Perzsa (Arab)-öböl, Sárga-folyó

Országok, városok: Arab Emírségek, Dél-Korea=Koreai Köztársaság, India (Új-Delhi), Indonézia, Irak, Irán, Izrael (Jeruzsálem), Japán (Tokió), Kína (Peking, Hongkong), Szaúd-Arábia (Rijád, Mekka), Szingapúr, Thaiföld, Törökország (Ankara, Isztambul)

6. Európa

Tájak: Alpok: Mont Blanc 4807 m, Appenninek/Appennini-félsziget, Balkán-félsziget, Brit-szigetek, Csallóköz, Dalmácia, Dinári-hegység, Etna, Holland-mélyföld, Izland, Kárpátok (Magas-Tátra, Vereckei-hágó, Hargita) Kárpát-medence, Kelet-európai-síkság, Pennine, Pireneusi-félsziget/Pireneusok, Skandináv-félsziget/hegység, Szicília, Urál, Vezúv;

Vízrajz: Adriai-tenger, Balti-tenger, Don, Duna, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Pó, Rajna, Szajna, Temze

Országok: **EU 27 országa + főváros**, Továbbá: Egyesült Királyság (London), Bosznia-Hercegovina, Koszovó, Montenegró, Oroszország (Moszkva), Ukrajna (Kijev), Svájc, Szerbia (Belgrád)

Történelmi tájnevek: Burgenland, Felvidék, Kárpátalja Erdély-Székelyföld, Délvidék (Vajdaság)

Történelmi határontúli városnevek: Arad, Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely, Munkács, Nagyvárad, Pozsony, Szabadka, Székelyudvarhely

7. Magyarország

Három országrész: Dunántúl, Duna–Tisza köze, Tiszántúl

Hat nagytáj:

Alföld: Bodrogtöz, Mezőföld, Csepel-sziget, Szentendrei-sziget, Kiskunság, Hajdúság, Hortobágy, Nyírség, Körös–Maros köze

Kisalföld: Marcal-medence, Győri-medence, Szigetköz

Nyugat-magyarországi-peremvidék: Alpokalja: Kőszegi-hg., Soproni-hg.; Őrség, Zalai-dombság

Dunántúli-dombság: Somogyi-dombság Szekszárdi-dombság, Mecsek, Villányi-hg.

Dunántúli-középhegység: Balaton-felvidék, Tihanyi-fsz., Badacsony, Bakony, Gerecse, Velencei-hg., Vértes, Pilis, Budai-hg.

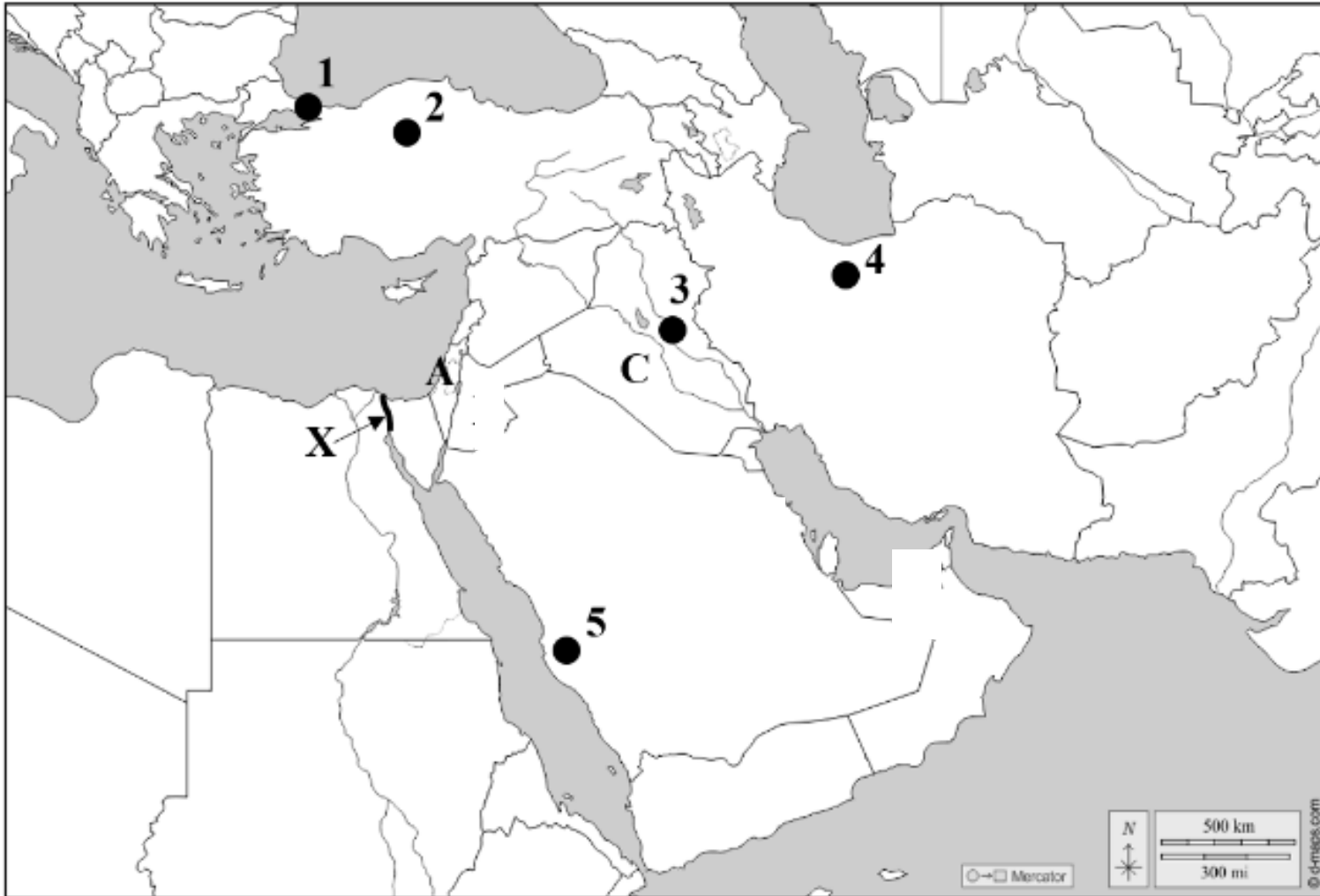
Északi-középhegység: Visegrádi-hg., Dunakanyar, Börzsöny, Mátra: Kékes 1014 m, Bükk, Aggteleki-karszt, Zempléni-hg.

Vízrajz: Balaton, Dráva, Duna, Fertő-tó, Ipoly, Körös, Maros, Rába, Sajó, Sió, Tisza, Tisza-tó, Velencei-tó, Zala

Városok, vármegyék: **Összes vármegye + vármegyeszékhely**

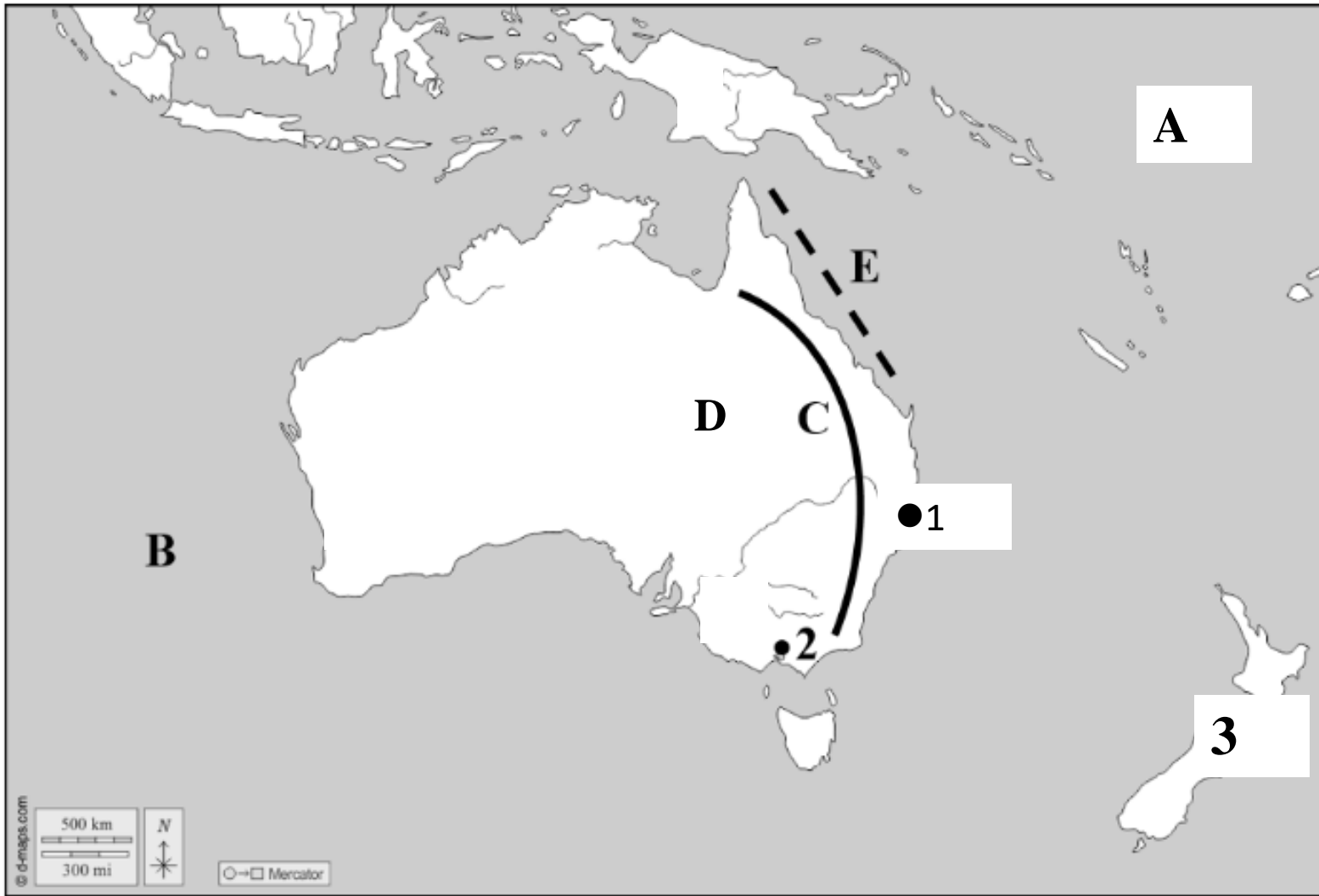
Mintafeladatok:

1.

1.(város)
2.(főváros)
- 1+2. városok melyik országban vannak:.....
- A 3-as szám melyik ország területén van?:.....
- A 4-es szám melyik ország területén van?.....
- 5-ös számmal jelölt város (vallási központ) neve:
- Melyik országban fekszik az 5-ös számú város?.....
- C:(folyó)
- X:-csatorna
- A jelű ország neve:.....(10 pont)

2.

A:.....-óceán

B:.....-óceán

C:.....-hg.

D:.....-medence

E:

(természeti képződmény)

1:.....(város)

2.

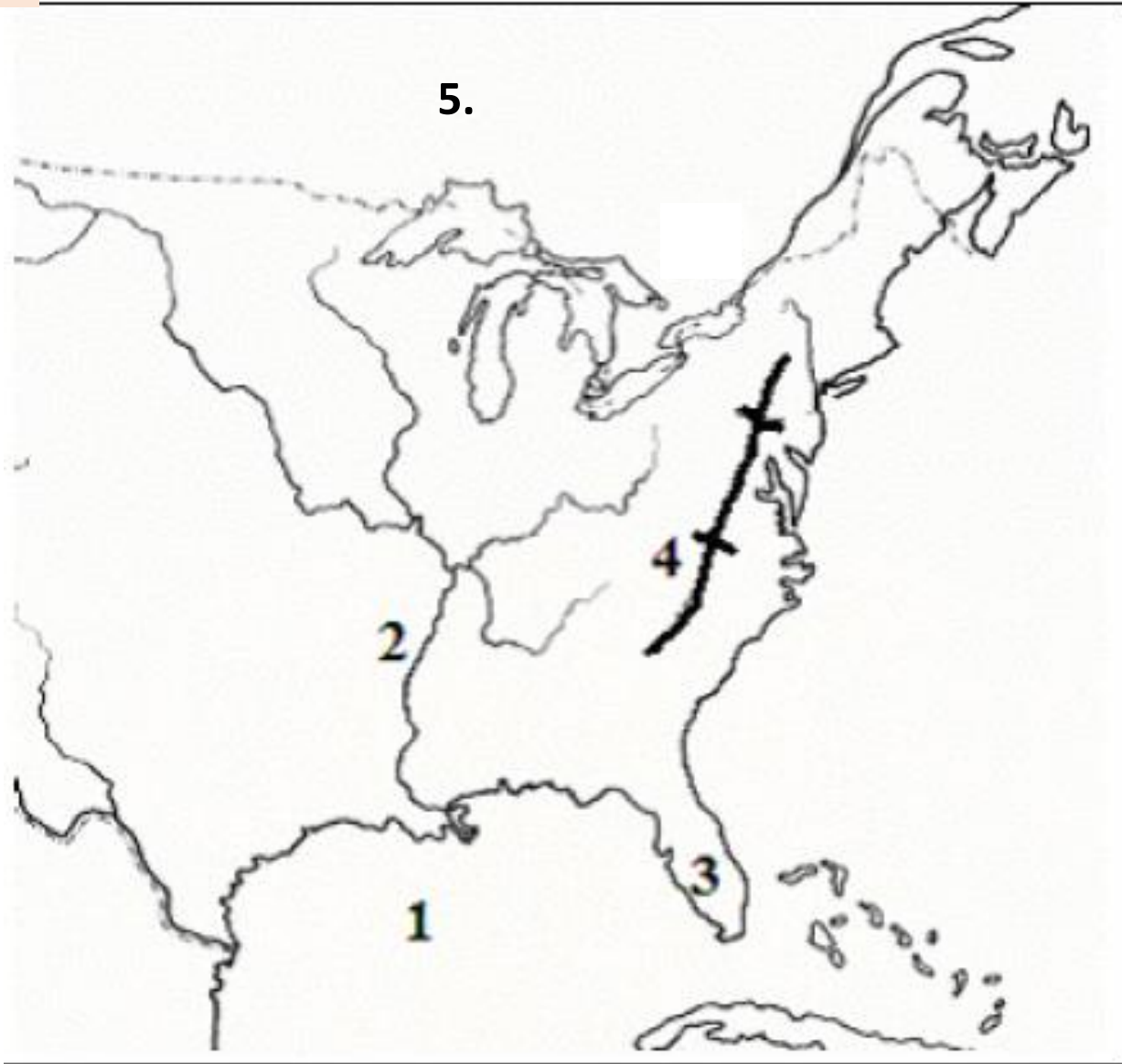
.....(város)

3.

.....(ország)

(8 pont)

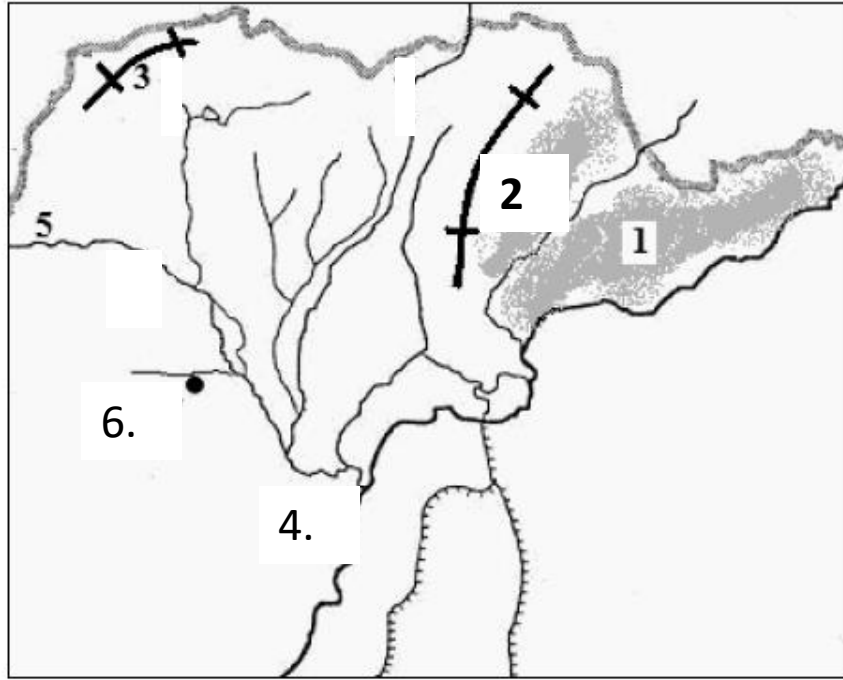
3.

1. -öböl
2. (folyó)
3. -félsziget
4. (hegység)
5. (ország)

4.

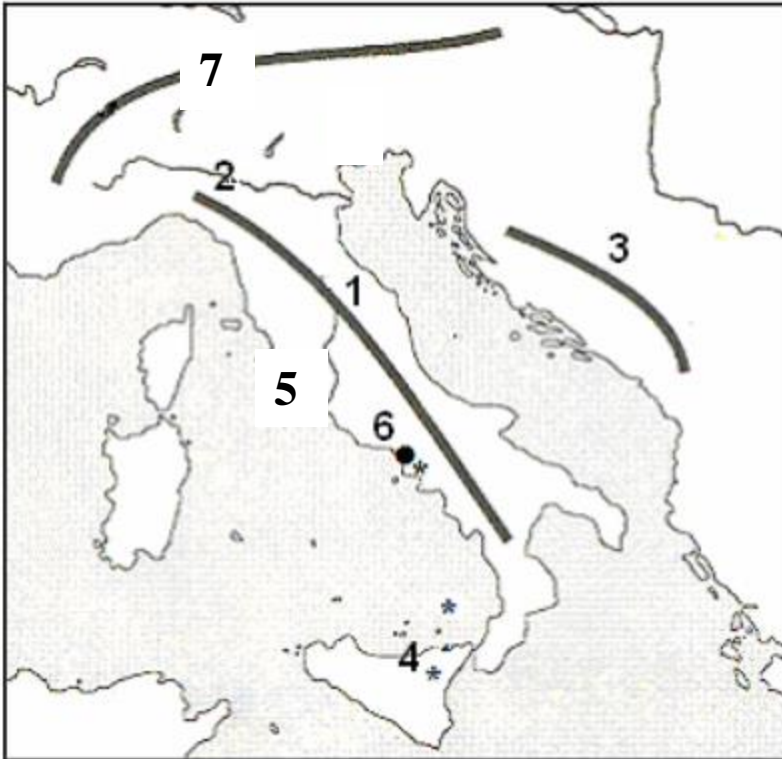
Tanulmányozza a térkép vázlatot, és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Nevezze meg, hogy mely tájakat, folyókat, városokat jelölik a térkép vázlatba írt számok!

- 1. (táj)
- 2. -hegység
- 3. (mészkövidék)
- 4. (folyó)
- 5. (folyó)
- 6. (város)

Nevezze meg, hogy mely földrajzi helyeket jelölik a térkép vázlatba írt számok!

1. (hegység)
2. (folyó)
3.-hegység
4. (vulkán)
5. (főváros)
6. (vulkán)
7. (hegység)

Mintafeladatok megoldásai:

- 1. feladat: Isztambul, 2. Ankara, 1+2 országa: Törökország, 3. Irak, 4. Irán, 5. Mekka, 5-ös szám országa: Szaud-Arábia, C. Tigris, X. Szuezi-csatorna
- 2. feladat: A. Csendes-óceán, B. Indiai-óceán, C. Nagy-Vízválasztó-hg., D. Nagy-Artézi-medence, E. Nagy-korallzátony, 1. Sydney, 2. Melbourne, 3. Új-Zéland
- 3. feladat: 1. Mexikói-öböl, 2. Mississippi, 3. Floridai-félsziget, 4. Appalache, 5. Kanada
- 4. feladat: 1. Bodroghöz, 2. Zempléni-hg., 3. Aggteleki-karszt, 4. Tisza, 5. Sajó, 6. Miskolc
- 5. feladat: 1. Appenninek, 2. Pó, 3. Dinári-hg., 4. Etna, 5. Róma, 6. Vezúv, 7. Alpok